

Privalantys perskaičiuoti metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį (NPD)

Gyventojai, kuriems darbo užmokesčio gavimo vietoje pritaikytų NPD suma yra didesnė už taikytiną metinį NPD, GPMĮ nustatyta tvarka privalo perskaičiuoti metinį NPD, deklaruodami gautas metines pajamas, ir sumokėti pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotą pajamų mokestį (toliau – GPM).

Kodėl sumažėja metinis NPD?

Didėjant gyventojų metinėms pajamoms, metinis NPD mažėja.

Kalendoriniais metais įmonėje (įstaigoje) taikomas mėnesio NPD yra apskaičiuojamas, atsižvelgiant tik į darbo užmokesčio su priedais bei priemokomis bei ligos išmokos už dvi pirmąsias ligos dienas sumą, o metinis NPD - atsižvelgiant į bendrą metinių pajamų* sumą.

(*Į metines pajamas neįskaičiuojamos: neapmokestinamosios pajamos, pajamos iš veiklos pagal verslo liudijimą, ne individualios veiklos atliekų pardavimo pajamos, išmokos, išmokėtos pasibaigus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutarčiai arba ją nutraukus, lygios sumokėtoms įmokoms).

Metinis NPD gali sumažėti dėl iš dviejų ar kelių darbdavių gauto darbo užmokesčio, gautų autorinių atlyginimų, tantjėmų, pajamų iš individualios veiklos, dividendų, nuomos ir kitokių apmokestinamųjų pajamų gavimo, dėl kintamo darbo užmokesčio, gautų premijų. Metinis NPD sumažėja ir dėl ligos išmokų gavimo, nes darbdavys mėnesio NPD pritaiko atsižvelgęs į jo paties išmokamą mėnesio darbo užmokesčio ir ligos išmokos už pirmąsias dvi ligos dienas sumą, o įvertinus bendrą mėnesio darbo užmokesčio ir Sodros išmokėtą ligos išmokos sumą, mėnesio NPD yra mažesnis.

Kokio dydžio metinėms pajamoms metinis NPD yra taikomas?

Mažesnėms nei **34 370,67 eurų**. Kai 2023 m. metinės pajamos 34 370,67 eurų ar didesnės, metinis NPD nebetaikomas.

Kaip apskaičiuoti priklausantį metinį NPD?

Tik su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (arba jų ir priskirtų neapmokestinamosioms pajamoms) gavę gyventojai taikytino metinio NPD, mokėtino ar gražintino GPM sumas gali apskaičiuoti savarankiškai, pasinaudoję VMI prie FM interneto svetainėje skelbiama metinio NPD skaičiuokle: <https://www.vmi.lt/evmi/metinio-neapmokestinamojo-pajamu-dydzio-skaicuokle>.

Kokios atsiranda pasekmės, sumažėjus metiniam NPD?

Nuo skirtumo, apskaičiuoto iš darbdavio pritaikytos NPD sumos atėmus pagal GPMĮ 20 str. 1 dalyje formulę apskaičiuotą metinį NPD, gyventojui atsiranda pareiga sumokėti GPM.

Jeigu 2023 m. pajamos yra didesnės nei 34 370,67 eurų ar šiai sumai lygios, o darbdavys, išmokėdamas darbo užmokestį, taikė NPD, tai gyventojas turės sumokėti GPM nuo darbo užmokesčio sumos, atitinkančios darbdavio pritaikytą NPD sumą.